

NOVIČNIK

O PROJEKTU

Projekt, ki spodbuja izboljšanje zelenih površin v majhnih mestnih in predmestnih območjih? To je **FRACTAL**, ki pomeni spodbujanje zelene infrastrukture v Alpah in je sofinanciran s sredstvi Evropske unije preko programa **Interreg Alpine Space** s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj (ERDF). Vodilni partner projekta je Libera Università di Bolzano-Bozen (UNIBZ), ostali partnerji pa prihajajo iz Avstrije in Slovenije.

Zelena infrastruktura vključuje naravne in umetne zelene površine, kot so območja pogozdovanja, zelene mostove, zelene urbane površine, kmetijska območja z visoko naravno vrednostjo in gozdovi. Ti elementi so še vedno razpršeni, saj ljudje niso dovolj ozaveščeni o njihovi vrednosti. Kljub temu pa so uspešno preizkušeno orodje za zagotavljanje **okoljskih, ekonomskih in družbenih** koristi.

Eden najučinkovitejših načinov za spodbujanje zelene infrastrukture je **vpeljava v lokalnem okolju**. Izhajajoč iz rešitev, ki jih je prinesel projekt Interreg Alpine Space LUIGI, vključuje projekt FRACTAL **lokalne deležnike** pri izvajanju zelene infrastrukture z namenom standardizacije zahtev za načrtovanje zelene infrastrukture na ravni občin ter ustvarjanja "Zaveze o zeleni infrastrukturi". Poleg tega FRACTAL cilja na razvoj **izobraževalnih orodij** z namenom ozaveščanja med učenci in študenti ter vzburjanjem zanimanja državljanov preko ozaveščevalnih dogodkov.

V tej številki preberite

O PROJEKTU

O PARTNERJIH

IZPOSTAVLJENO

V NADALJEVANJU

Cilji projekta

Projekt FRACTAL naslavlja **različne ciljne skupine** (najširšo javnost - mlade in odrasle; deležnike s področja kmetijstva in čebelarstva; deležnike javne uprave - sodelovanje z občinami) z:

- standardizacijo zahtev za načrtovanje zelene infrastrukture na občinski ravni s podpisom "Zaveze o ohranjanju zelene infrastrukture", ki jo bo podpisalo in sprejelo več občin v Alpah;
- z razvojem in preizkušanjem inovativnih izobraževalnih orodij, namenjenih različnim izobraževalnim ravnam, od osnovne do srednje šole, ki bodo pomagala doseči široko sprejeto vizijo glede zelene infrastrukture in njenih koristi v alpskem prostoru.

Projekt Fractal je sofinanciran s sredstvi Evropske unije preko programa Interreg Alpine Space.

OKTOBER 2023 | NOVIČNIK št.1

O PARTNERJIH

Libera Universita' di Bolzano-Bozen (UNIBZ), vodilni partner projekta, je javna, večjezična in mednarodna univerza brez financiranja s strani države. UNIBZ sodeluje v tem projektu preko multidisciplinarnega tima iFakultete za izobraževanje in inženirstvo, ki ima izkušnje na področju analize ekosistemskih storitev in zelene infrastrukture, z izobraževanjem s področja biologije in botanike, z učenjem na osnovi iger ter iz družbene geografije.

www.unibz.it/en

Wirtschaftsentur Burgenland GmbH (WAB) deluje kot spodbujevalec razvoja, iniciator, povezovalac, investitor in podpornik Burgenlanda. Regionalni razvojni oddelek WAB je dejaven v 7. Akcijski skupini programa EUSALP, ima obsežne izkušnje s programom Interreg ter se lahko ponaša s široko mrežo v sektorjih izobraževanja in upravljanja, kjer podpira naravne parke v Burgenlandu.

wirtschaftsentur-burgenland.at/

Nacionalni inštitut za biologijo (NIB) je raziskovalna ustanova, ki pokriva temeljne in aplikativne raziskave s področja ekologije, biotske raznovrstnosti in prenosa znanja v družbo. NIB je vodilni inštitut na področju raziskav opraševalcev v Sloveniji in se osredotoča na njihovo raznolikost, ekologijo, monitoring in varstvo ter z zeleno infrastrukturo za opraševalce.

www.nib.si

Javni zavod Triglavski narodni park (TNP) upravlja območje Triglavskega narodnega parka (4% Slovenije), območja Nature 2000 in Biosferno območje Julijske Alpe (UNESCO MaB) ter je tudi del čezmejne Ekoregije Julijske Alpe (IT-SLO). TNP ima zelo obsežno mrežo deležnikov, dobro sodeluje z 10 občinami Skupnosti Julijske Alpe (s približno 100.000 prebivalci) in 38 šolami Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe (s približno 7.500 učenci).

www.tnp.si

31. maja 2023 so se partnerji projekta FRACTAL prvič srečali na Fakulteti za izobraževanje v Bressanone (IT) na uvodnem sestanku. Po določitvi podrobnosti delovnega načrta je potekala plodna izmenjava idej med terenskim obiskom, ki ga je organiziral Lorenz Schiner na ekološki kmetiji Terra Vitae. www.terravitae.it/

Projekt Fractal je sofinanciran s sredstvi Evropske unije preko programa Interreg Alpine Space.

OKTOBER 2023 | NOVIČNIK št.1

IZPOSTAVLJENO

FRACTAL POLETNI TABORI

Pestro poletje za vse partnerje projekta FRACTAL!

V **Italiji, Sloveniji in Avstriji** so bili organizirani kar **trije poletni tabori**. Skupna rdeča nit in cilj taborov je bil seznaniti mlade z zeleno infrastrukturo in njenim pomenom. Vsi projektni partnerji so pripravili zelo zanimive dejavnosti na prostem in s tem pokazali, da je zelena infrastruktura pomembna za podporo ekosistemov, še prav posebej za opraševalce, biodiverzitetu, ohranjanje biotske raznovrstnosti in pridelavo hrane. Taborje je obiskalo **več kot 250 otrok** v starosti med 6. in 12. letom.

V **Sloveniji** je TNP s podporo strokovnjakov iz NIB-a organiziral štiridnevni tabor v dolini Trente, ki je bil v celoti posvečen ozaveščanju o pomenu zelene infrastrukture za podporo biodiverziteti in ohranitvi opraševalcev.

V **Avstriji** je projektni partner WAB organiziral zanimiv poletni tabor, ki je potekal v naravnem parku Weindylle. Aktivnosti na prostem so bile osredotočene na zeleno infrastrukturo v podporo agrobiodiverziteti ter kakovosti hrane.

V **Italiji** je UNIBZ zaradi dobrega sodelovanja z naravnim parkom Adamello Brenta in čebelarjem MMape - Museo Mulino dell'ape, v juliju organiziral petdnevni poletni tabor, ki je pod drobnogled vzel zelene koridorje in divje opraševalce.

Glede na pozitivne odzive in navdušenje udeležencev, so vsi partnerji veseli, da bodo taborje ponovili tudi v letu 2024 in takoše več mladih ozaveščali o pomenu in vlogi zelene infrastrukture.

Projekt Fractal je sofinanciran s sredstvi Evropske unije preko programa Interreg Alpine Space.

OKTOBER 2023 | NOVIČNIK št.1

V NADALJEVANJU

PRIČAKUJTE

Spoznajmo prihodnost!

Kmalu bomo predstavili **prvi izdelek projekta FRACTAL**. Da bi povečali ozaveščenost javnosti o vlogi in pomenu zelene infrastrukture pri podpiranju ekosistemov in njihovih storitev, je pripravljamo prvo **infografiko** projekta FRACTAL! Popeljali vas bomo na barvito potovanje, da boste lažje razumeli kaj je zelena infrastruktura in zakaj je upravljanje z njo v prihodnosti tako pomembno. Zelena infrastruktura ima lahko zanimive "stranske učinke" na človeka in je odlična rešitev za spopadanje s podnebnimi spremembami.

PARTICIPATIVNI PROCES

Delavnice FRACTAL že v polnem teku!

Prihodnji meseci bodo za vse partnerje projekta FRACTAL zelo pestri. Začeli smo z izvajanjem delavnic, ki bodo osnova za aktivno vključevanje lokalnih in regionalnih deležnikov, ki lahko pripomorejo k razvoju in implementaciji zelene strukture v prostor in kasnejšemu skupnemu podpisu "Zaveze o zeleni infrastrukturi". Cilj je, da skupaj identificiramo dobre prakse za spodbujanje zelene infrastrukture v Alpah, ki so lahko dobra praksa tudi za druge pilotne regije. Prva izmed delavnic je potekala oktobra v Italiji, v dolini Giudicarie, kot skupek usmerjenih intervjujev z lokalnimi deležniki. Vloga raziskovalcev UNIBZ je, da organizirajo tri različne razprave z lokalnimi deležniki (kmetje, majhna podjetja), občinami in širšo javnostjo. Za več informacij obiščite spletno stran projekta FRACTAL in naša družbena omrežja!

“

Če polja ne bi bila sklenjena, ampak bi jih sem ter tja prekinila živa meja in če ne bi obdelali vsakega centimetra do ceste..., bi bile take površine lahko zanimivo življenjsko okolje za številne živali, kot so zajci in lisice. (inženir gozdarstva iz Trentina - IT)

”

“

Na srečo se gibanje za zaščito okolja, pojavlja tako na mednarodni kot na lokalni ravni in vpliva na prebivalstvo. Rezultati morda niso vedno vidni, toda ljudje postajajo vedno bolj občutljivi za te teme. Posledično smo mi izžarevanje tega idejnega gibanja, ki ga sestavlja več ljudi iz majhne vasi v alpski dolini, ki se z aktivizmom izpostavljajo, kolikor se le da. Ker korenita sprememba zahteva čas, smo medtem začeli z majhnimi akcijami. (mladi prebivalci doline Trentino)

”

@FractalAlpineSpace

alpine-space.eu/project/fractal/

@fractalprj

Projekt Fractal je sofinanciran s sredstvi Evropske unije preko programa Interreg Alpine Space.